

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja kuulijat.

Keski-Suomen hyvinvointialue elää nyt kriittistä vaihetta ja olemme käännekohdassa. Me olemme vastuussa siitä, että ihmiset saavat apua silloin, kun he sitä eniten tarvitsevat – mutta samalla meidän on turvattava palvelujen jatkuvuus myös tulevaisuudessa.

Taloutemme on vakavassa epätasapainossa. Vuoden 2025 talousarvio on 74 miljoonaa euroa alijäämäinen. Toisen vaiheen palveluverkon muutosten kustannussäästöt ovat vuositasolla 18,6 miljoonaa euroa. Jos emme toimi nyt, alijäämä uhkaa kasvaa. Päätökset tulevat olemaan vaikeita mutta välttämättömiä.

Talousarviossa esitetään nollatulosta - vähimmäisvaatimusta. Herää kysymys, onko alijäämän kattamista mielekasta lykätä taas vuodella etenkä, kun tähän mennessä tehdyt talousarviot ovat osoittautuneet ylioptimistisiksi. Samalla kun talousarviosta laaditaan kireämpi, on talouden tasapainottamisesta kannettava vastuuta kaikilla tasoilla – ei vaan johdossa, vaan siellä, missä työ tehdään, kaikkien ammattilaisten arjessa. Henkilöstöllä on käytännön ymmärrystä siitä, missä säästöjä voidaan tehdä ilman, että palveluiden laatu kärsii.

Palveluverkkoa koskeissa ratkaisuissa on otettava huomioon myös asukkaat, henkilöstö ja maakunnan elinvoima. Me tarvitsemme muutoksia Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkoon, ja muutoksia myös arviointiryhmä meiltä edellyttää. Muutokset voidaan kuitenkin tehdä nyt esitettyä reilummin ja meidän täytyy ottaa koko keskisuomen hyvinvointialue huomioon eikä kilpailla haja-asutus alueet vastaan Jyväskylän seutu.

Palveluverkon supistuksissa tulee huomioida väestön näkökulma nyt esitettyä tarkemmin. Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon vastaanottopalvelujen tuottaminen liikkuvana palveluna monikäyttötiloihin on kustannustehokas ja inhimillinen ratkaisu.

Erityisen huolestuttavaa on se viesti, jota olemme kuulleet sekä henkilöstöltä, että Keski-Suomen kunnilta siitä, että palveluverkkoesitystä on valmisteltu ilman osallistamista. Säästöjä on laskettu tilavuokrista, jotka ovat neuvoteltavissa. Henkilöstön oletetaan siirtyvän toisiin yksikköihin, vaikka sellaisesta ei ole neuvoteltu. Näin kauaskantoisia ratkaisuja ei tule suunnitella pelkästään virkajohdon prosesseissa, vaan tähän keskusteluun tulee ottaa mukaan kaikki asianosaiset.

Haluamme tuoda esille myös hoitotyön professiojohtajan merkityksen hyvinvointialueen suurimman henkilöstöryhmän edustajana. Tärkeän asiantuntijan paikasta on pidettävä kiinni. Professiojohtajia on kuunneltava sekä osallistettava enemmän päätöksentekoon.

Päätöksiä tehdessämme meillä tulee olla oikeat ja realistiset tiedot esimerkiksi yksiköiden suhteen ja kustannusvaikuttavuutta on tuotava enemmän päätöksentekijöille esiin. Tämän haluamme nostaa esille siksi koska yksittäisiä epäkohtia on tullut meidän tietoomme niin toivomme että saamme faktatietoa ennen päätösten tekemistä.

Palveluverkkomuutokset ovat välttämättömiä. Meidän on tarkasteltava kriittisesti alueellisen osastotoiminnan jatkoa. Sulkemiset eivät ole kevyitä päätöksiä, mutta ne voivat olla keino turvata laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut.

Kotihoidon ulkoistaminen on herättänyt keskustelua. On varmistettava, että ulkoistukset eivät johda laadun ja henkilöstön aseman heikkenemiseen ja oletetut säästöt ovat realistisia. Meidän on asetettava selkeät laatukriteerit ja valvontamekanismit, jos ulkoistuksia tehdään.

Ikääntyneiden palveluasumisen yksiköitä on kehitettävä. Väestömme ikääntyy nopeasti, ja tarvitsemme monipuolisia, esteettömiä ja inhimillisiä asumisratkaisuja. Tämä ei ole vain rakenteellinen kysymys – se on arvovalinta ja kertoo, kuinka yhteiskuntamme kohtelee vanhuksia.

Omalääkärimallin käyttöönottoa on edelleen edistettävä. Se tuo jatkuvuutta, luottamusta ja tehokkuutta hoitoon. Malli vähentää päivystyskäyntejä ja parantaa hoidon laatua. Tämä on investointi, joka maksaa itsensä takaisin ihmisten hyvinvointina.

Liikkuviin- ja digipalveluihin meidän on nyt konkreettisesti panostettava ja aloittaa rohkeasti uusia toimintamalleja liikkuvien palveluiden suhteen. Sote-tilannekeskus on aloittanut toimintansa ja saadut palautteet on ollut hyviä jo nyt. Sitä täytyy kuitenkin kehittää rohkeasti sekä viedä eteenpäin että konkreettisesti liikkuvia palveluja saadaan lisättyä. Tämä on kustannustehokasta ja ihmisläheistä toimintaa.

Hyvät valtuutetut,

sosialidemokraattinen ryhmä on johdonmukaisesti puolustanut palveluiden turvaamista kaikille asukkaille. Jokaisella keskisuomalaisella on oikeus peruspalveluihin – asuipa hän sitten Kinnulassa, Konnevedellä tai Huhtasuolla.

Me emme voi enää lykätä päätöksiä. Meidän on tehtävä rohkeita, mutta oikeudenmukaisia ratkaisuja. Yhteistyötä viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden, kuntien, henkilöstön ja asukkaiden kanssa on tiivistettävä.

Talouden tasapainottaminen ei saa tarkoittaa palveluiden alasajoa – sen on tarkoitettava palveluiden uudelleenajattelua. Meidän tehtävämme on turvata keskisuomalaisten hyvinvointi, yhdessä.

Kiitos.

Juha Hyötyläinen

Aluevaltuutettu

Keski-Suomen hyvinvointialue 2023

Jyväskylä

juha.hyotylainen@hyvaks.fi

p. 040 1873564

www.hyvaks.fi